

LIETUVOS ALPINIZMO ČEMPIONATAS

ĮKOPIMO ATASKAITA

10 Europos viršūnių Lietuvos 100-mečiui

***Marmolada** - siekia 3343 m aukštį Punta Penia (Ladino kalba tai reiškia "daugiau nieko") - taip pat dar vadinama "Dolomitų karaliene", nes turi didžiausią ledyną Dolomituose (foto1-2)*

Marmolada (Punta Penia) 3343 m

2017 metai

Bendrieji duomenys

Įkopimo data: **2017.08.13** vasaros sezonas

Klasė: **Techninė**

Valstybė, kalnų rajonas: **Italija, Dolomitinės Alpės**

Viršūnės pavadinimas ir aukštis: **Marmolada (Punta Penia) 3343 m-aukščiausia Dolomitų viršūnė**

Dalyviai: **Vytautas Bukauskas** *Shahshah 2940 m. (1986), Ostryj Tolbaček 3682 m (1988), Ploskij Tolbaček 3085 m (1988), Bezimianij 2885 m (1988), Gamčen 2576 m (1988), Tiatia 1819 m (1989), Žima 1214 m, (1990), Kala Patthar 5644 m. (1991), Island Peak 6189 m (1992), Kilimandžaras 5895 m. (2004), Suphanas 4058 m (2004), Araratas 5137 m. (2004, 2006), Damavendas 5671 m, (2005) Apo 2954 m. (2006), Ras Dašenas 4600 m.(2007), Mayonas 2462 m (2007), Stanley / Margarita 5109 m., (2009) Mt. Rinjani 3700 m (2009), Pic Boby 2658 m (2011), , Fudzijama 3776 m. (2010, 2011, 2015), Toubkal 4167 m (2012), Iztaccíhuatl 5230 m (2012), Tajamulko 4219 m (2012), Halasan 1950 m, (2013) Yushan 3952 m, (2013), Coma Pedrosa 2946 m, (2014), Aneto 3404 m. (2014), Mulhacen 3482 m (2014), Kamerūnas 4095 m. (2014), Karthala 2361 m. (2015), Cormo Grande 2912 m (2015), Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015), Teide 3718 m, (2015) Titlis 3236 m (2016), Pico 2351 m (2016), Carrauntoohil 1038 m (2016), Ben Nevis 1344 m (2016), Triglav 2864 m. (2016), Olimpas (Mitikas) 2919 m (2016), Gerlochovskij štit 2655 m. (2016) , Hvannadalshnjúkur 2119 m (2017), Rysy 2500 m (2017), Zugspitze 2962 m (2017).*

Darius Vaitekenas: *Coma Pedrosa 2946 m (2014), Pico de Aneto 3404 m (2014), Titlis 3236 m (2016), Carrauntoohil 1038 m (2016), Ben Nevis 1344 m (2016), Rysy 2500 m (2017), Zugspitze 2962 m (2017).*

Aušra Šimaitienė: *Elbrus 5642 m., Kilimandžaras 5895 m (2004). Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m., Yushan 3952 m (2013)., Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015).*

Gintarė Karpavičiūtė: *Zugspitze 2962 m (2017), Watzmann 2713m (2017).*

Gerimantas Statinis: *Denezkin Kamen 1492 m (1989), Mendelejevo-Simanobori (vulk.)886 m (1992),Triglavas 2864 m (2000.), Bobotov Kut 2522 m (2004.), Poon Hill 3210 m (2008.), G.Akstinas 4250 m, Dotnuva 4284 m, Lietuvos 1000 - čio 4711 m (2009), Belucha 4506 m (2010);Mt. Apo (vulk.) 2954 m, Kazbekas 5047 m (2011.), J.Čerskio 2090 m (2012.), Monblanas 4810 m (2013 m.), M.K.Čiurlionio 5794 m, K.Donelaičio 5839 m (2014), Ben Nevis 1344 m(2017).*

Maršruto informacija

Maršruto pavadinimas ir sudėtingumo kategorija:

North face and west ridge arba **Marmolada Via Ferrata and Glacier**. II pagal tarptautinę UIAA skalę Difficulty: **5.1 (YDS)**, Difficulty: **II+**, Grade: **III**. orientaciniai **3A (rus.)**, Pažymėti, jei maršrutas praliptas pirmą kartą!

Vertikalus aukščio skirtumas, maršruto ilgis ir bendras statusas:

-maršruto pradžia – Seggiovia 2074 m - (Telecabin Marmolada)–**Pian dei Facioni 2626 m**
- aukščių skirtumas 717 m,
-maršruto ilgis apie 4 km,
-maršruto bendras statusas apie 30°

Atskirų techninių atkarpų ilgiai, charakteristika ir sudėtingumas:

- **vasarą – uolinis (Ferrata), ledo, sniego.**
- **žiemos periodu: ledo, sniego.**

Maršruto pradžia Seggiovia 2074 m prie ežero *Lago de Fedai* **46°27'30.7"N 11°51'47.9"E** Iš čia galima kopti arba per 20 min iki **Pian dei Facioni 2626 m** pakilti pakėlėju už 15€ pirmyn-atgal. Su alpinisto pažymėjimu man buvo nemokamai. Startas 9:00 val. Nuo rafiudžio moreninis takas į rytus 1 val. iki **Marmolada Ferrata 2840 m**. Nuo ten eina seniausia Italijoje ferrata (atidaryta 1903 m.) Uolos **A-B kategorijos** (žiūrėti schema 1). Trukmė **4.5 val.** Jeigu apledėtu ši atkarpa būtų labai rimta. Įkopėme 13:30 val. **Marmolada (Punta Penia) 3343 m** viršūnė plati. Yra rafiudžas "*Rifugio Capanna Punta Penia*", kurio pirtakas pastatytas dar per I pasaulinį kai tą vieta 3 metus kontroliavo austrai. Nusileidimas vyksta per ledyną (*Normal road*). Labai daug plyšių (foto 9-15), prieš atvažiuojant jis buvo nulytas. Nesant sniego beveik nepraeinamas. Nusileisti iki **Pian dei Facioni 2626 m** užtruko **2 :15 val. (16:15 val)**

Rekomenduotina kartu pateikti ir trumpą techniškai sudėtingų atkarpų aprašymą!

Maršruto būklės ir meteorologinių sąlygų aprašymas:

Kopimo metu–salygos geros, oras ramus, be kritulių.

Nurodyti, jei maršrutas prastos būklės, klaidus, apledėjęs ir pan.

Maršrute esamos įrangos saugumui užtikrinti ar kopimui palengvinti aprašymas:

Lynai ir metalinės skabės ant uolų (itališkas išmislas Ferrata nuo 1903 m). Ledyne reikalingos „katės“, ledo kablys, virvės, apraišai, ledkirtis/lazdos.

Nurodyti, ar maršrute buvo panaudoti stacionarūs saugos taškai, ankstesnių kopėjų palikta įranga ir pan.

Laikas, praleistas įkopime:

Rugpjūčio 13 d. kopimas į viršūnę ir nusileidimas. Viskas užtruko 7 valandas.

Laikas praleistas įkopime:

- **kopimas–4.5 val. (kopimas pradėtas 09:00 val. ryte, įkopta 13:30 val.)**

- **nusileidimas – 2,5 val. nusileista 16:30 val.**
Taip pat nurodyti šias laiko atžymas: startas iš bazinės stovyklos, maršruto pradžia, viršūnė arba maršruto pabaiga, grįžimas į bazinę stovyklą!

Nakvynių skaičius, vietos ir sąlygos:

Kalną galima įkopti per dieną jeigu kažkas atsitiktų galima apsistoti viršūnėje esančiame rafudže (foto) Jei kopinama su nakvynėmis.

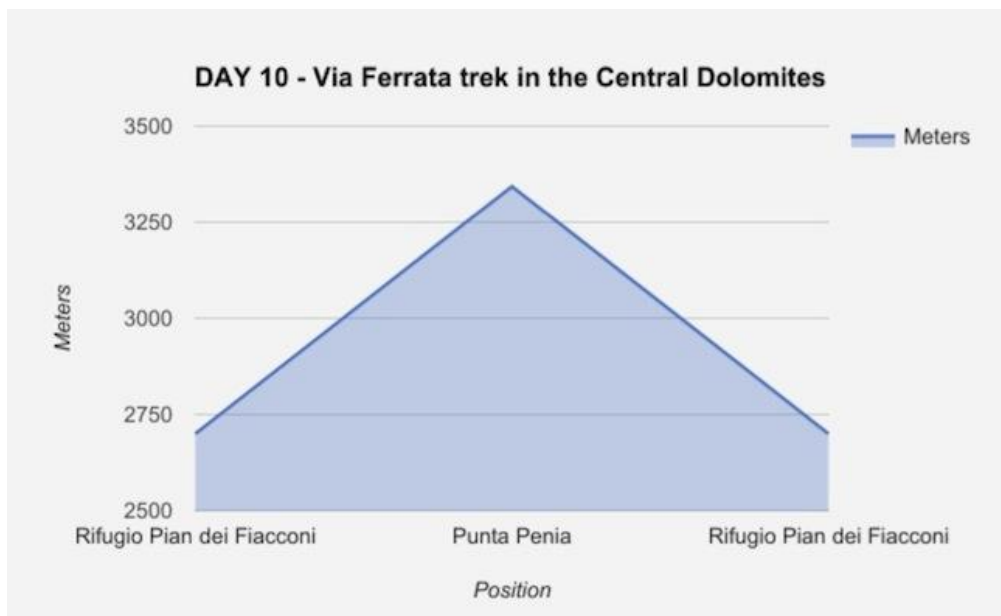
Įkopimo eiga

Aklimatizacija ir/arba treniruočių įkopimai:

Įkopimo eiga:

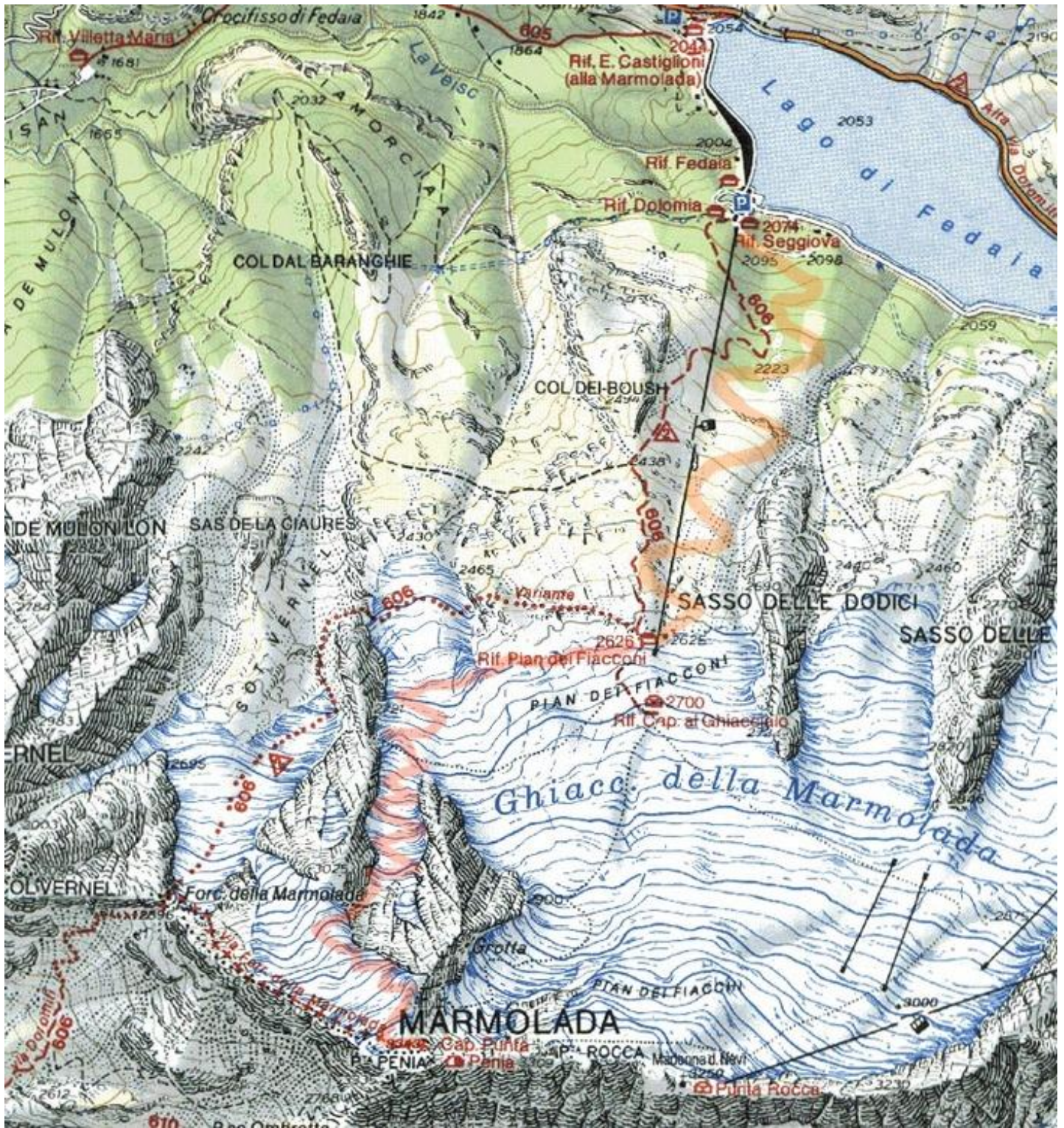
Data	Atkarpa	Metereologinės sąlygos, pastabos
08.13.2017	Rifugio Capanna Bill 475 m – automobiliu, 20 km, 0:30 val – Seggiovia 2074 m prie ežero <i>Lago de Fedai</i> – Telecabin Marmolada 0:20 val - Pian dei Facioni 2626 m – 1 val - Marmolada Ferrata 2840 m – 3,5 val Marmolada Ferrata - Marmolada (Punta Penis) 3343 m – Marmolada ledynas - 3 val - Pian dei Facioni 2626 m	Geros, ramus oras, saulėta. Oro temperatūra viršūnėje apie +5 C.

Įkopimo aukščio grafikas: schema 1

Nuotraukos ir schemos

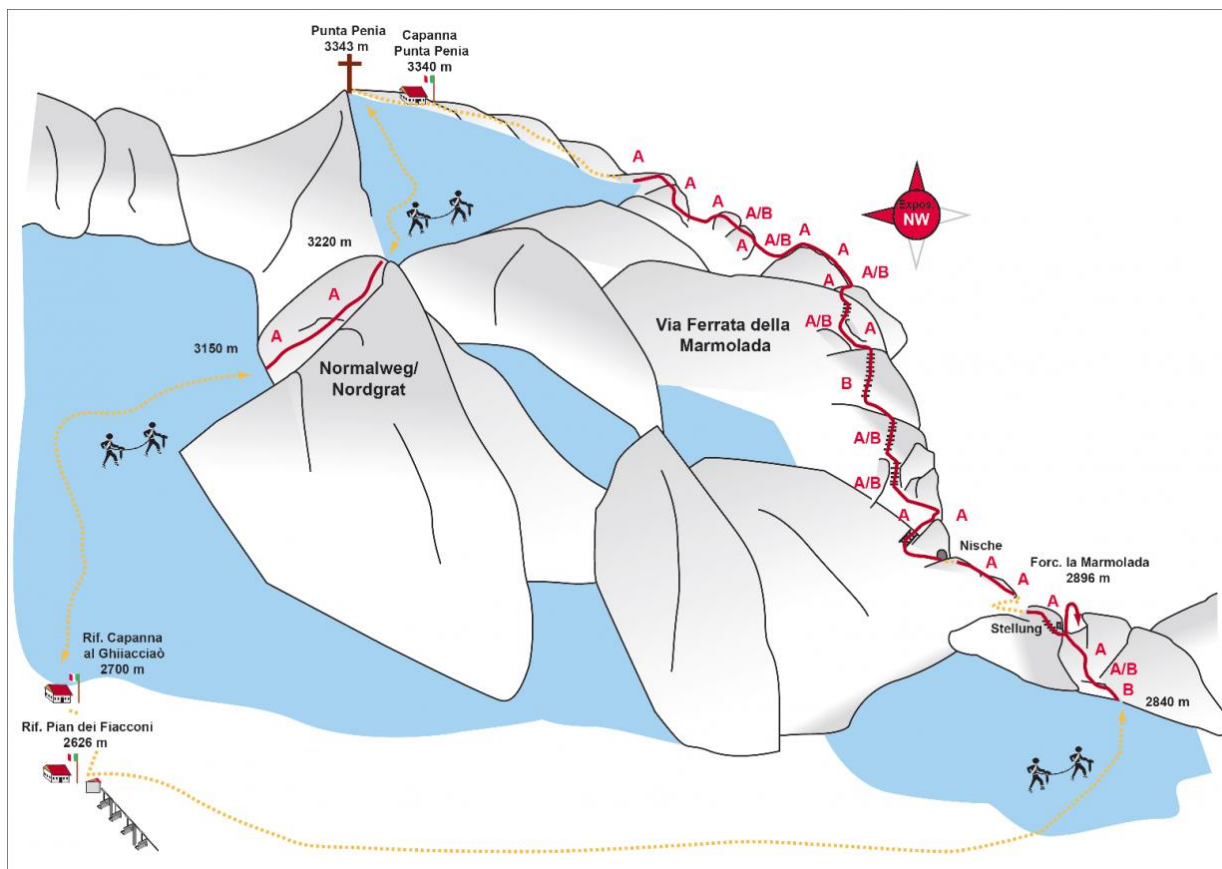
Kalnų rajono žemėlapis (šaltinis: internetas)

Viršūnės nuotrauka su pažymėtu maršrutu.

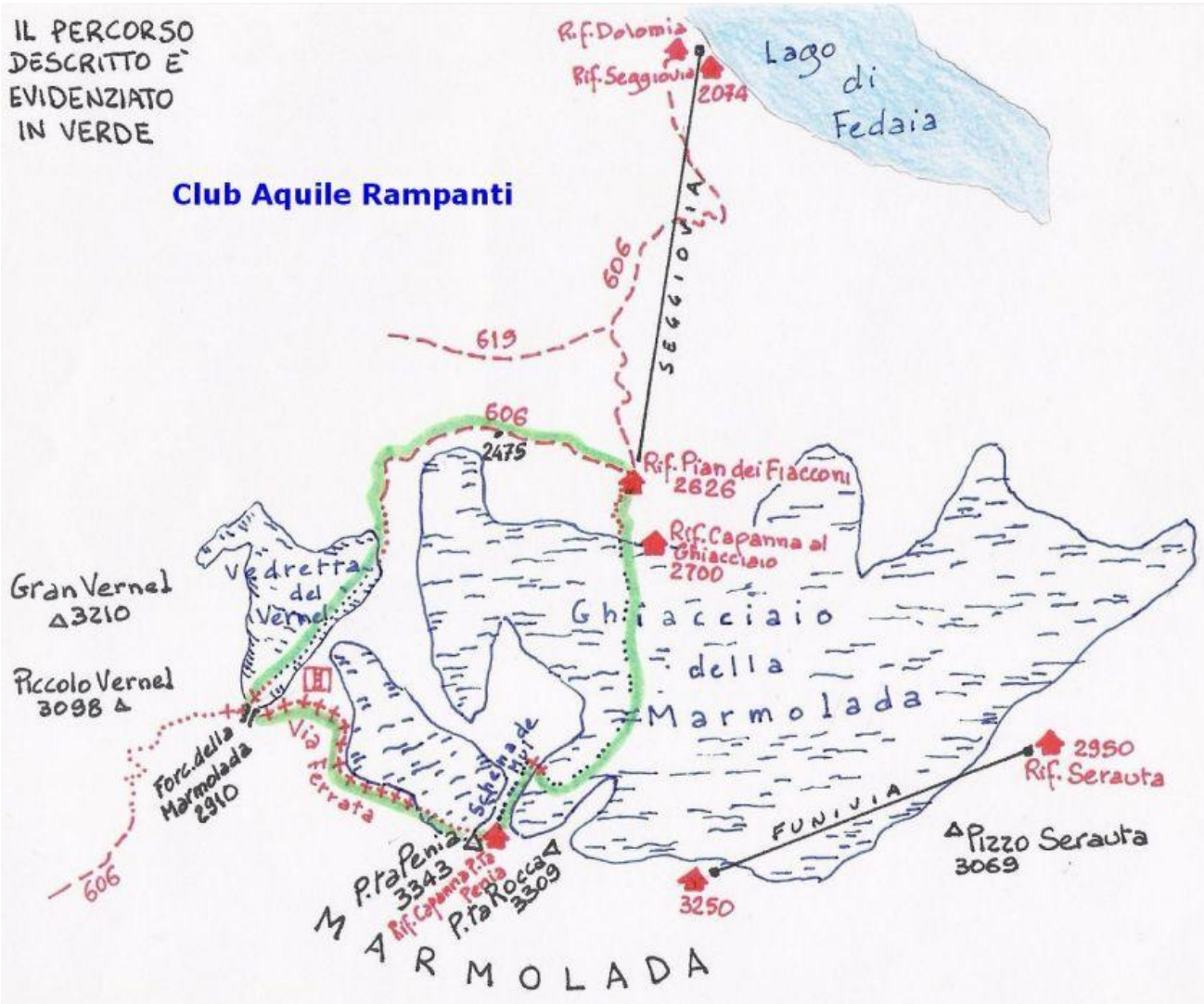
Maršrutas pažymėtas **geltonai** - **raudonai**. (foto 3)

Maršruto schema su pažymėtomis uolų (ferata) sudėtingumo kategorijomis- **raudonai**. (schema 2)

IL PERCORSO
DESCRITTO È
EVIDENZIATO
IN VERDE

Club Aquile Rampanti

(schema 2)

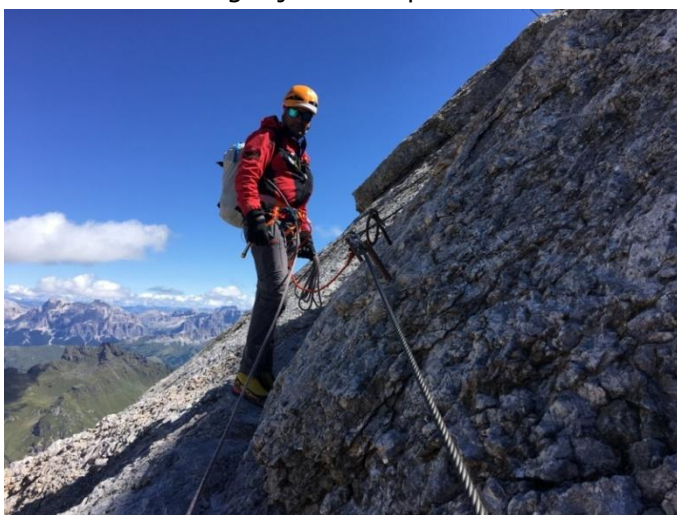

Iki **Pian dei Facioni 2626 m** iš **Seggiovia 2074 m** prie ežero *Lago de Fedaiia* galima pakilti pakėlėju.
(foto 4)

Techniškai sudėtingų atkarpų nuotraukos Pateikti bent kelias nuotraukas !

Ferata A-B kategorijos uolos praeinamos kai nėra apledėjimo ir stipraus šoninio vėjo (foto 5-8)

Nusileidimas prie Marmolada ledyno (foto 9-10).

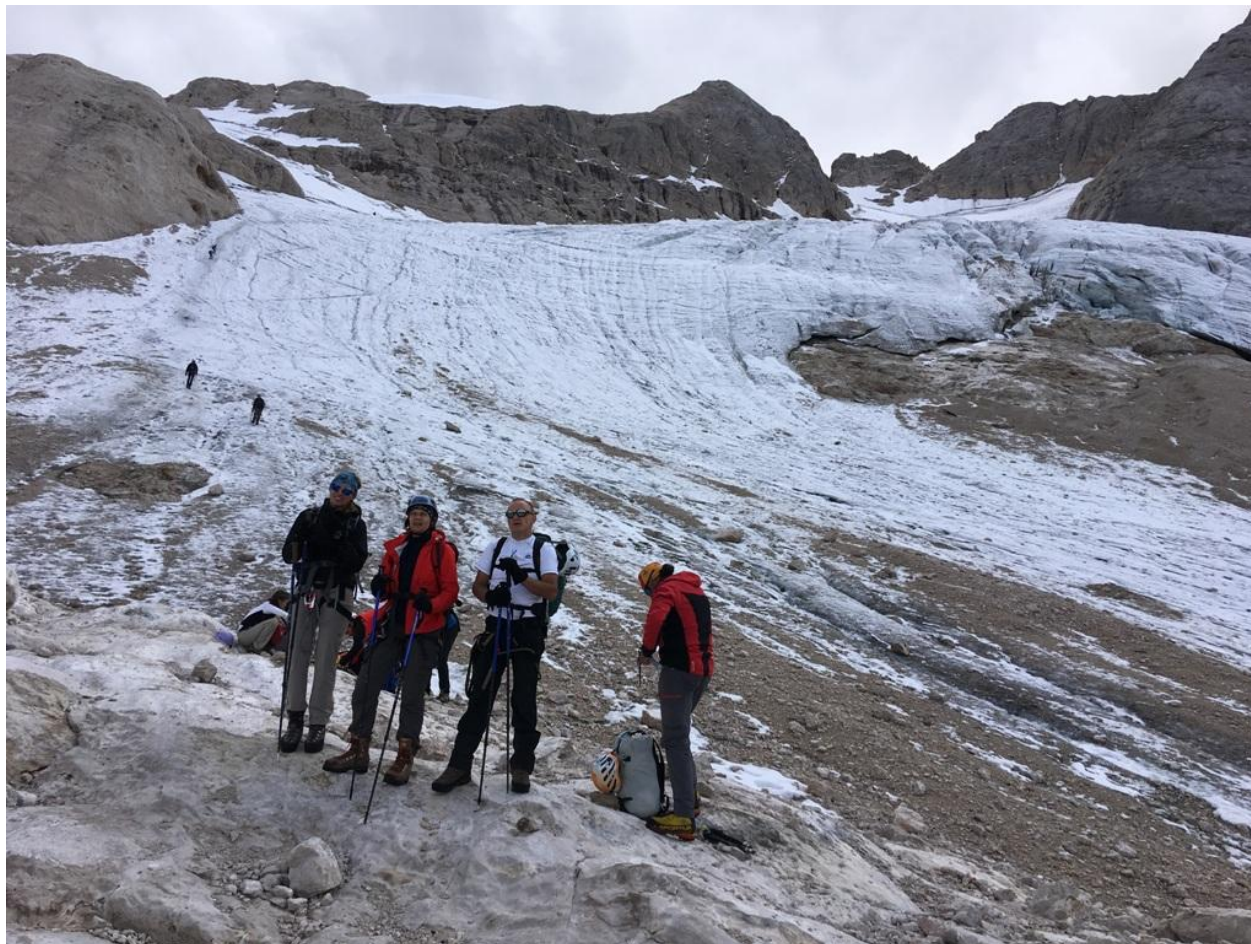
Marmolada ledyne labai daug atvirų ir paslėptų plyšių (foto 11-15)

Nuotrauka su dalyviais ant viršūnės arba maršruto pabaigoje
Rekomenduojama pateikti ir dalyvių nuotraukas!

Marmolada (Punta Penis) 3343 m viršūnėje Gerimantas Statinis, Aušra Šimaitienė, Gintarė Karpavičiūtė, Darius Vaitekėnas, Vytautas Bukauskas. 2017 m. rugpjūčio 13 dieną (foto 16)

Nusileidus nuo [Marmolada ledyno](#). 2017 m. rugpjūčio 13 dieną (foto 17)

Startas ir finišas [Pian dei Fiacconi 2626 m.](#) 2017 m. rugpjūčio 13 dieną (foto 18)

Pastabos

Pastabos neprivalomos! Pastabų turinį renkasi ataskaitos autorius pagal aplinkybes!

Aklimatizacijai ir treniruotėms įkopėme į:

Hvannadalshnjúkur 2119 m (Islandija), Troltinga 1100 m (Norvegija), Rysy 2500m (Aukštieji Tatrai), Zugspitze 2962 m (Bavarijos Alpės)

Hvannadalshnjúkur 2119 m (Islandija) (foto 19-20),

Troltinga 1100 m (Norvegija) (foto 21-22)

Rysy 2500m (Aukštieji Tatrai), (foto 23 -24)

Zugspitze 2962 m (Bavarijos Alpės) (foto 25-26)

Maršruto saugumas

Geru oru Ferata saugi turint šalną, apraišus, virvę ir kelis karabinus. Apledėjusi net ir naudojantis trosai pavojinga. Ledynas dėl klimato šilimo vasarą labai suskilęs. Kai nulyja sniegą labai slidu. Reikalinga ledo įranga: „katės“, ledo kablys, ledkirtis.

Įkopimo taktika, panaudota įranga ir kopimo technika

Galima įkopti ratu per vieną ilgą dieną. Kai blogesnis oras kilti ir leistis tik per ledyną. Reikia tureti visą pagrindinę alpinistinę įrangą: šalmas, virvės, apraišai, karabinai, „katės“, ledo kablys, ledkirtis/lazdos.

Rekomendacijos

Kai blogesnis oras kilti ir leistis per ledyną. Eiti ratu arba kopti ir leistis per Feratą geru oru, kai ji neapledėjusi.

Kontaktinė informacija Vytautas Bukauskas

El. paštas: bukauskasv@yahoo.com

Mob. tel. 8-687-33303

Marmolada (Punta Penis) 3343 m viršūnėje Gerimantas Statinis, Aušra Šimaitienė, Gintarė Karpavičiūtė, Darius Vaitekėnas, Vytautas Bukauskas. 2017 m. rugpjūčio 13 dieną (foto 27)

Lietuvos 100 – mečiui skirti įkopimai

Jubiliejų nebūna be iniciatyvų, realių ir truputį fantastinių. Lietuvos valstybės atkūrimo 100 - mečio proga vieni lipa į 100 piliakalnių, kiti drožia iš medžio 100 skulptūrų ar sodina 100 ąžuolų. Mes, mėginame šį jubiliejų įprasmingai įkopdami į **10 skirtingų Europos valstybių viršūnių**, nuo *Islandijos* iki *Gibraltaro*, nuo *Baltarusijos* iki *Balkanų*. Iškeldami jose lietuvišką trispalvę ir istorinę vėliavą, mes prisimename ir primename, kad Lietuva kažkada buvo didžiausia Europos valstybė. Kalnuose, niekada negali būti tikras, kad pavyks pasiekti tikslą, o ir toms kelionėms skyrėme tik 5 savaitgalius ir dvi pilnas savaites. Bet mums pavyko su kaupu. Net per 12-ką Europos viršūnių šuoliavo Vytis ir jose plazdėjo trispalvė.

Vasario 16 - osios proga įkopėme į legendinę **Gibraltaro uolą 426 m.** Ši uola, piečiausia kontinentinės Europos išskirtinė aukštuma, buvo svarbi žmonių gyvenime jau nuo akmens amžiaus laikų. Dabar tai britų užjūrio teritorija. Įkopėme pėsčiomis vadinamaisiais Mediterranean Steps. Pakeliui iš Madrido į Gibraltarą praėjome labai įdomų Camito del Ray kanjoną, dar vadinamą "karalių keliu". Ko gero buvome pirmieji lietuviai, kurie čia lankėsi po to, kai prieš 100 metų įrengtas perėjimas buvo rekonstruotas ir pritaikytas saugiam praėjimui. Tačiau ir dabar, kai oras vėjuotas arba lietingas praėjimas uždaromas. Per ilgąjį savaitgalį Andalūzijos keliais pravažiavome 1800 kilometrų ir aplankėme Rondą, Setenil de las Bodegas, Tarifą, kur iki Afrikos telikę tik 14 km, apžiūrėjome Duna de Bolonia smėlio kopą, ir Kadizą, Sivilijoje, kur palaidotas Kolumbas, o taip pat Kordobą.

Kovo 11 – osios proga trispalvė buvo iškelta LDK aukštumoje – aukščiausioje **Baltarusijos** vietoje **Гара Дзяржынская 345 m.**, kuri seniau buvo žinoma kaip Sviataja Gara („Šventasis kalnas“). Nuo 1956 m. kalva turi LDK bajorų šeimos atstovo „geležinio Felikso“, kuris pakeitė milijonų žmonių likimus, vardą. Kalnas net 50 metrų lenkia Aukštoją, bet nedaugelis jį yra matęs. Savaitgalio išvykos metu aplankėme Nesvyžiaus ir Myro LDK pilis.

Balandžio mėn. pasiekėme **Islandijos**, šalies, kuri pirmoji pasaulyje pripažino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę, aukščiausią kalno viršūnę mums sunkiai įsimenamam pavadinimu **Hvannadalshnjúkur 2110 m.** Viršūnė yra didžiausiam Europos ledyne, kuris užima net 8 % Islandijos teritorijos ir savo mase viršija visus Europos ledynus kartu sudėjus. Klimatas čia atšiaurus, o kai pučia garsieji Islandijos vėjai, tiesiog – arktinis. Jau tūkstančiai tautiečių yra keliavę po Islandiją ir grožėjęsi jos gamta, bet tik vienetai – nuo aukščiausio jos taško. Palankaus oro laukėme visa savaitę. Per tą laiką apvažiavome visą salą. Pamatėme beveik visas „atvirukines“ Islandijos grožybes. Tik dieną prieš išvykimą sulaukėme tinkamo kalnams oro. Kopimo dieną oras buvo fantastiškai geras: ramus ir saulėtas. Todėl pakilę galėjome stebėti vaizdus, primenančius sniego ir ledo pasaką. Mums pavyko, bet nebuvo lengva. Viršuje buvo – 24 C žvarba. Kopėme 14 valandų, nuėjome 22 kilometrus, aukščių skirtumas net 2 km, nuo 400 m aukštyje prasidedančio ledyno iki viršūnės ėjome su sniegbridžiais, po to į viršūnę – "kačių" ir ledo kablių pagalba. Ledas nuostabiai žydros spalvos ir ypatingo kietumo. Įkopimas buvo skirtas mano draugo, fotografo ir keliautojo, buvusio mūsų klubiečio *Pauliaus Normanto* atminimui.

Jau kelis metus ketinome aplankyti Norvegijos uolą, vertą viršūnės pavadinimo. Prieš 10 tūkstančių metų, ištirpus ledynams, Troliai pasitraukė iš fiordų į kalnus, bet paliko ten savo ženklus. Garsiausias iš jų - **Troltungas**, "akmeninis Trolio liežuvis". Tai nuošali vieta, žiemą beveik nepasiekiamą. Nuo artimiausio civilizacijos taško ją skiria 23 kilometrai arba 12 valandų ėjimo pėsčiomis. Orai šios 1200 metrų aukštyje esančios plynaukštės nelepina net vasarą. Dažni žemi lietaus debesys, vėjas ir rūkas. Pamatyti šį stulbinantį peizažą atvyksta keliautojai iš viso pasaulio. Troltungas - ko gero fotogeniškausias Norvegijos peizažas. Čia, pasidaryti *selfi* ant paties akmeninio „trolio liežuvio“ galiuko virš Hardangerio fiordo tampa prestižo reikalu ir aukščio baimės išbandymu. Jeigu neturi aukščio fobijos, tai joks čia pasiekimas, tai gali tūkstančiai, tiesiog dar viena graži vieta. Tačiau, jeigu bijai, bet įveikei baimę, sugebėjai, tai bus įsimintina diena ilgam.

Kokių tik pozų neišvysi ant uolos. Nuo romantiškų iki sportinių. Viena mergina net 3 kartus

mėgino atsistoti ant rankų ant uolos paties krašto, kol jai tai pavyko. Teko fotografuoti žmones įvairiose pozose, bet tąkart net sustingau ir maniau, kad ji nusivoš. Tačiau nieko baisaus neatsitiko, bet paskutinis tragiškas įvykis buvo prieš porą metų. Mergina suklypo ant uolos krašto ir į Australiją negrižo. Ko gero, į šią vietą senasis Trolis kartkartėmis sugrįžta pažiūrėti, kaip žmonės linksmiasi ant jo „liežuvio“, ir kažką pašnibžda merginoms į ausį, kad jos tuo metu praranda realybės jausmą... 700 metrų yra aukštai.

Lietuvos karaliaus **Mindaugo karūnavimo** dieną įkopėme į to meto svarbiausių mūsų valstybės kaimynių aukščiausias viršūnes: Lenkijos - **Rysy 2500 m** ir Vokietijos - **Zugspitze 2962 m**. Abi viršūnės yra pasieniuose su savo kaimynėmis Slovakija ir Austrija. Taip susiklostė aplinkybės, kad būtent iš jų ir kopėme. Taigi, per 4 dienas aplankėme 4 šalis, nuriedėjome automobiliu 4000 km maršrutu Vilnius – Popradske Pleso – Zalsburgas – Eward – Vilnius ir iškėlėme visas turėtas vėliavas 2 viršūnėse. Be „oranžinės sraigės“ – klubo vėliavos šiuose kalnuose pabuvojo ir Gintarė – jauna mergina iš Zalcburgo. Taip tęsiame dar vieną tradiciją į keliones bei kopimus paimti mūsų emigravusius tautiečius.

Žolinių ilgąjį savaitgalį įprasminome Lietuvos valstybės simbolius iškeldami stilingiausiam Europos kalnyne – UNESCO saugomuose Dolomituose ir aukščiausioje jos viršūnėje **Marmoladoje 3343 m**, bei Alpėse ant Austrijos „stogo“ **Grossglockner 3798 m** („Didysis varpas“) Europos kalnų grožybėse reikalaujančiose ištvėmės, alpinistinių įgūdžių, sėkmės ir gerų oro sąlygų.

Vasaros sezono kalnų kelionių uždarymui buvo skirtas „Balkanų maratonas“ su jos gamtos ir kultūros perlais. Nuriedėjome 6000 km ir aplankėme šias **Balkanų šalis: Rumuniją, Bulgariją, Serbiją, Juodkalniją ir Bosniją**. Įkopėme į visas 5 planuotas tų šalių aukščiausias viršūnes: **Moldoveanu 2545 m, Musala 2925 m, Midžor 2170 m, Zla Kolata 2534 m ir Maglic 2386 m**. Kopimo laikas tęsėsi nuo 5 iki 14 val. Pravažiavome dviem įspūdingiausiais kalnų serpentiniais Transfagarašan Rumunijoje ir dar įspūdingesniu Albanijos šiaurėje. Per penkias kelionių po kalnus pėsčiomis dienas net du kartus gamtoje sutikome meškas Rumunijoje ir Bosnijoje. Pirmą kartą šleivakojė šuoliais šlaitu lėkį mūsų kryptimi, tai niekas net fotoaparato nesugebėjo pakelti, antrą sykį vaizdas priminė garsųjį I.Šiškinio paveikslą“Rytas pušyne“.

Šioje kelionėje dalyvavo ir aštuonmetė keliautoja Mėta Bukauskaitė. 2011 m. ekspedicijos „Filipinai’11 M.Šalčiui atminti“ metu, ji kartu su mama Seda Bukauskiene įkopė į Apo 2954 m aukščiausią kalną Filipinuose. Už šį įkopimą Mėtai buvo suteiktas jauniausios Lietuvos alpinistės vardas ir ji pateko į Lietuvos rekordų knygą. Tuo metu jai buvo 1,9 metų. Aukščiausias Balkanų kalnas dabar Mėtai buvo jau 15 – oji viršūnė. Mokykla, per mokslo metus, išleido ją į šią kelionę, kad grįžusi vaikams per pamokas papasakotų apie tą įdomų Europos pakraštį.

Prieš 3 metus, plaukiant upe tolimame Madagaskare su bendrakeiviais žaidėme aplankytų pasaulio šalių sąrašą. Tada Europos žemėlapyje beviltiškai pralaimėjau. Dabar, aplankęs Serbiją esu pabuvojęs visose 52 Europos šalyse. Dvylikoje šalių viršūnių iškelta trispalvė ir taip pagerbtas ateinantis Lietuvos šimtmečio jubiliejus. Šioje iniciatyvoje dalyvavo 25 keliautojai, skirtingi įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės. Visiems buvo puikus iššūkis žvilgtelėti į Europą iš viršaus, garbė išskleisti ten trispalvę, išbandyti savo ištvėrę, ugdytis toleranciją bendrakeivių ir kitų tautų, kitų kultūrų atžvilgiu!

Vytautas Bukauskas